

Handläggare
Klinge-Nygård Nina

Datum
2018-04-12

Diarienummer
KSN-2018-1059

Kommunstyrelsen

Aktiviteter och fördelning av medel inom finskt förvaltningsområde 2018

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att godkänna aktivitetsplan avseende det finska förvaltningsområdet 2018 i **bilaga 1**,

att godkänna fördelning av statsbidrag för det finska förvaltningsområdet 2018,

att berörda nämnder i samband med del- och årsbokslut ska redovisa hur medlen använts, samt

att kommunstyrelsens arbetsutskott en gång per år ska kalla representanter för den sverigefinska minoriteten till ett särskilt samråd.

Ärendet

Sedan den 1 januari 2010 är Uppsala kommun förvaltningsområde för finska enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:724). Genom att kommunen omfattas av minoritetslagen följer särskilda åtaganden gentemot den finska minoriteten. Staten avsätter medel till stöd för kommunerna i arbetet med att uppfylla ansvaret. Ärendet behandlar förslag till planerade aktiviteter i arbetet inom det finska förvaltningsområdet och fördelning av statsbidraget mellan de nämnder som har verksamhet berörs av området.

Beredning

Ärendet har beretts av kommunledningskontoret i samverkan med kulturförvaltningen, utbildningsförvaltningen och äldreförvaltningen. Förslaget till aktivitets- och åtgärdsplan har tagits fram i samråd med kommunens sverigefinska minoritet. Barn- och jämställdhetsperspektivet har beaktats i beredningen av ärendet.

Föredragning

Syftet med Sveriges minoritetspolitik är att ge skydd för de nationella minoriteterna och att stärka möjligheterna till inflytande samt att stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande.

Genom att kommunen omfattas av lagen följer särskilda åtaganden gentemot den finska minoriteten. Dessa berör exempelvis skyldigheter inom kommunikation, ansvar för att skydda och främja språket och möjligheterna att behålla och utveckla kulturen, att barns utveckling av kulturell identitet och användning av minoritetsspråket ska främjas särskilt och att ska ge de nationella minoriteterna möjlighet till inflytande i frågor som berör dem.

Staten avsätter medel till stöd för kommunerna i arbetet med att uppfylla ansvaren enligt minoritetslagen. Storleken på statsbidraget är avhängigt antalet invånare i kommunen och förbrukade medel föregående år. För 2018 har kommunen beviljats statsbidrag om 1 850 206 kronor för 2018. Beslutet återges i **bilaga 2**. Totalt är kvarvarande medel från tidigare år 195 290 kronor.

Statsbidraget avser merkostnader som uppkommer med anledning av de rättigheter som enskilda har enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Det är endast inom förvaltningsområdet för finska som bidraget får användas.

För användande av medlen ska samråd med representanter för minoriteten ha skett och det sker kontinuerligt sedan hösten 2010. De nämnder som berörs av förvaltningsområdet har under 2017 behandlat ansökningar, initierat aktiviteter samt gett uppdrag inom sina ansvarsområden.

Under de samråd som genomförts under 2017 har exempelvis frågor om vad erbjuds de förskolebarn som inte går i den finskspråkiga verksamheten behandlats. Andra angelägna frågor för minoriteten har varit praktiska bekymmer kring modersmålsundervisningen, önskemål om utökad modersmålsundervisning, att behålla tonvikten vid finska språket på de finskspråkiga avdelningarna inom äldreomsorgen och behovet av mera information. I samrådet har det fortsatt uttryckts en oro för barn och unga och hur de ska kunna få tillräckligt goda kunskaper i finska genom det befintliga samhälleliga stödet.

I samråd med den sverigefinska minoriteten har förslag på aktivitets- och åtgärdsplan utarbetats varje år mellan 2011 och 2017. Kommunstyrelsen har fastställt planerna och beslutat om fördelningen av de statliga medlen mellan berörda nämnder och kommunstyrelsen.

Ett förslag till aktivitets- och åtgärdsplan föreligger för 2018 liksom förslag till fördelning av årets statliga medel för förvaltningsområdet, i **bilaga 1**. Förslagen har tagits fram i samråd med Sverigefinnarnas språk- och kulturförening i Uppsala och Svenska kyrkans finska församlingsgrupp i Uppsala. Åtgärder och aktiviteter utgår från de prioriteringar som minoriteten önskar och ser behov av och som också är förenligt med lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Från kommunens sida har representanter från berörda förvaltningar deltagit och tillstyrkt förslagen till aktiviteter.

Inga skillnader i uppdelningen av medel och ansvar föreslås i förhållande till föregående års beslut i kommunstyrelsen. De statliga medlen fördelas enligt följande (i kronor):

Nämnd	Återstår 2017	Bidrag 2018	Totalt 2018
Kommunstyrelsen	5 718	603 778	609 496
Utbildningsnämnden	187 572	232 428	420 000
Äldrenämnden	2 000	173 000	175 000
Kulturnämnden	0	841 000	841 000
Summa	195 290	1 850 206	2 045 496

Kommunstyrelsen, utbildningsnämnden, äldrenämnden samt kulturnämnden har uppdrag att ansvara för aktiviteterna/åtgärderna inom respektive ansvarsområde, områden som definieras i lagen. Detta underlättar ställningstagandet till vad som ingår i ordinarie verksamhetsområde och vad som är merkostnader och därmed omfattas av de statliga medlen. Kommunstyrelsen ansvarar för att en finsktalande samordnare finns tillgänglig och är ansvarig för att samråd hålls kontinuerligt, att övergripande information och marknadsföring angående förvaltningsområdet, både internt och externt, ges. Utbildning och kompetensutveckling ska ske av både nämnder och tjänstepersonsorganisationen.

Utbildningsnämnden har ansvaret att tillhandahålla finskspråkig barnomsorg och att föra dialog med minoriteten om modersmålsstöd och modersmål finska. Fortbildning inom språkområdet finska ges till pedagogiska personalen.

Äldrenämnden ansvarar för att finskspråkiga boendeplatser för äldre finns och att biståndshandläggning kan ske på finska samt kontinuerliga aktiviteter på finska för alla äldre än 65 år. En kartläggning genomförs rörande eventuella hinder de finskspråkiga äldre upplever i att vända sig till äldreförvaltningen, liksom eventuella problem biståndsbedömare stöter på i kontakten med finskspråkiga äldre. Fortbildning inom minoritetsområdet ges till personalen.

Kulturnämnden har ansvar att fortsätta med kulturevenemang och fritidsaktiviteter för alla åldrar och att möjliggöra att sverigefinska föreningen kan nyttja en lokal.

Utöver ovan nämnda aktiviteter kan samtliga ovan namngivna nämnder och kommunstyrelsen bevilja bidrag för aktiviteter och åtgärder eller ge uppdrag i minoritetslagens anda som uppkommer efterhand i mån av kvarvarande medel fram till 31 december 2018. Det är av vikt att även sådana beslut föregås av samråd med minoriteten.

Nämnderna ska till kommunstyrelsen rapportera vad som gjorts och hur medlen använts vid del- och helårsbokslut. Kommunstyrelsen sammanställer och återrapporterar därefter till uppföljande myndighet Länsstyrelsen i Stockholms län.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har sedan hösten 2011 bjudit in till ett så kallat utökat samråd en gång om året. Medverkar gör då också stadsdirektören samt berörda tjänstepersoner. Den sverigefinska minoriteten har uttalat att politisk medverkan vid samråd är välkommen varför det så kallade utökade samrådet föreslås fortsätta. Här bör också poängteras att även de ordinarie samråden är öppna för medverkan för förtroendevalda.

Ekonomiska konsekvenser

De berörda nämnderna tillförs medel från statsbidraget i enlighet med föredragningen.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef för kommunledningskontoret

Åtgärds- och aktivitetsplan 2018 avseende förvaltningsområdet för finska Uppsala kommun

Denna plan är framtagen i samråd med Sverigefinnarnas språk- och kulturförening i Uppsala (föreningen) och Svenska kyrkans finska församlingsgrupp i Uppsala (församlingsgruppen) vilka är representanter för den sverigefinska minoriteten i Uppsala kommun.

Statsbidraget

- Uppsala kommun har idag 1 850 206 kr som ska **utnyttjas 2018** för arbetet inom förvaltningsområdet. Utöver dessa medel finns ca 195 290 kr outnyttjade medel från tidigare år.
- Kommunstyrelsen tar beslut hur dessa medel ska fördelas på berörda nämnder och ger i samband med detta nämnderna i uppdrag att genomföra aktivitetsplanen och använda tilldelade medel under 2018.
- Prioritera områden enligt minoritetslagen (2009: 724), dvs. förskola på finska (§17), barns utveckling av en kulturell identitet och användning av det egna minoritetsspråket (§4), äldreomsorg på finska (§18), kultur för alla åldrar (§4), samråd (§5) och information (§3) till både minoriteten och inom kommunen som organisation.
- Alla ansökningar från organisationer skickas till kommunstyrelsen som sedan fördelar ansökan till för ansökan behörig nämnd. **Om aktiviteten finns upptagen i denna aktivitetsplan behövs inget ytterligare samråd med minoriteten.** Om ansökan gäller tillägg till eller ändringar i planen, eller om eventuella överskjutande medel omfördelas till annan aktivitet, ska samråd ske med minoriteten på ett samrådsmöte eller genom e-postsamråd. Nämnderna har också att ta hänsyn till sin ordinarie verksamhet då endast **merkostnader** kan bekostas med detta statsbidrag.
- Förutsättningar för att erhålla medel för (frivillig)organisationer och föreningar är att de förbinder sig att använda medlen i enlighet med minoritetslagens anda samt redovisa sina aktiviteter utifrån de medel de fått och följa de rutiner som finns. Redovisningen sänds till den nämnd som beviljat bidraget.
- Nämnderna rapporterar till kommunstyrelsen sina aktiviteter/resultat vid helårsbokslut samt inför rapportering till Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget, samt presenterar vid det utökade samrådet kommunstyrelsens arbetsutskott bjuder in till.

Utbildningsnämnden

- Tomplatser Villekulla/Huvikumpu, Hällby förskola, eventuella överskjutande medel omfördelas till annan aktivitet.
 - Fortbildning personal Villekulla/Huvikumpu.
 - Fortbildning modersmållärare enheten för flerspråkighet.
 - Information om Villekulla/Huvikumpu.
- Summa: 420 tkr**

Äldrenämnden

- Träffpunktsverksamhet, aktiviteter och ledare, Träffpunkt Storgatan 11.
 - Träffpunkt Årsta, finskspråkiga aktiviteter.
 - Fraktkostnad omsorgsordlista från Språkrådet.
 - Fortbildning biståndsbedömare och ev annan personal.
 - Informations- och kartläggningssatsar.
- Summa: 175 tkr**

Kulturnämnden

- Suomi-koulu, lördagsskola på finska, tre grupper (föreningen).
- Småbarnsverksamhet (föreningen).
- Vuxen- eller mansgrupp alternativt en aktivitet 1-2 ggr för denna målgrupp (föreningen).
- Lokal föreningen på Fyrisgården.

- Aktiviteter och program (församlingsgruppen). Barnläger med avslutande fest, konsert Ursulakören, föräldragruppen Voimavanhemmat, Finlands självständighetsdag, musik i kyrkan.
- Finsk kortfilm (Uppsala Internationella Kortfilmfestival).
- Finsk film (Fyrisbiografen eller annan arrangör).
- Musik i samband med Kaarina Kaikkonens utställning (Uppsala konstmuseum).
- Festligt evenemang på Uppsala konsert & kongress.
- Finskspråkigt program: information, artister och workshop (Uppsala Internationella Gitarrfestival).
- Finskspråkig poet på Ordsprak (Reginateatern).
- Filmkurs eller annat pedagogiskt projekt.
- Fika på finska för vuxna.
- Aktiviteter och program (Bibliotek Uppsala). Fokusgrupp kring barnlitteratur, sagostunder och barnteater, författarbesök eller panelsamtal, Fika på finska för unga vuxna, utställningen #stoltsverigefinne, eventuella överskjutande medel till inköp media.

Summa: 841 tkr

Kommunstyrelsen

- Finsktalande samordnare 70% inklusive PO, lokal, tele etc.
- Ny broschyr sverigefinnars rättigheter.
- Webbutveckling.
- Samråd, information och övrigt.

Summa: 609 496 kr

Totalsumma: 2 045 496 kr

Enheten för arbetsmarknads-
och rättighetsfrågor
Helena Cronséll

Uppsala kommun
753 75 UPPSALA

Utbetalning av statsbidrag till kommuner

Länsstyrelsens beslut

Med stöd av förordning (2009:1299) om nationella minoriteter och minoritetsspråk utbetalar Länsstyrelsen i Stockholms län, ur anslaget 7:1 Åtgärder för nationella minoriteter, 1 850 206 kronor i statsbidrag till Uppsala kommun som ingår i förvaltningsområdet för finska språket.

Utifrån ändring i förordningen får Länsstyrelsen reglera statsbidraget om kommunen inte har förbrukat hela bidragsbeloppet för närmast föregående bidragsår. Kommunens ekonomiska redovisning visar ett överskott på 129 794 kronor, som dragits av i beslutet för 2018 års statsbidrag, vilket motsvarar 1 980 000 kronor för år 2018.

Bakgrund

Målet med Sveriges minoritetspolitik är att ge skydd för de nationella minoriteterna och att stärka deras möjligheter till inflytande samt att stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande. Minoritetspolitikens delområden är diskriminering och utsatthet, inflytande och delaktighet samt språk och kulturell identitet.

Enligt förordning (2009:1299) om nationella minoriteter och minoritetsspråk ska Länsstyrelsen utbetala statsbidrag till de kommuner och landsting som omfattas av förordningen vad gäller förvaltningsområdena för finska och meänkieli. Statsbidraget till kommuner är fastställt med utgångspunkt i antalet invånare i kommunen den 1 november 2017. Till kommuner som ingår i fler än ett förvaltningsområde utgår dessutom ett tillägg.

Statsbidraget är avsett att användas till de merkostnader som uppkommer i kommunen med anledning av de rättigheter som enskilda har enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Varje kommun ska i samråd med de nationella minoriteterna kartlägga de behov som finns i kommunen av åtgärder till stöd för användningen av det/de nationella minoritetsspråk som kommunen uppbär statsbidrag för.

En kommun som tagit emot bidrag enligt förordningen är skyldig att lämna en ekonomisk redovisning av de utbetalda medlen och en redovisning av vad medlen har använts till. De nationella minoriteterna bör särskilt engageras och ges möjlighet att påverka i frågor som rör användandet av ekonomiska resurser avsatta för minoritetspolitiska åtgärder. Länsstyrelsen får även meddela ytterligare föreskrifter om redovisning.

BESLUT**Datum**
2018-03-12**Beteckning**
811-8217-2018

Beslutet kan inte överklagas enligt 14 § förordning (2009:1299) om nationella minoriteter och minoritetsspråk.

Beslut i detta ärende har fattats och godkänts digitalt av Åsa Ryding. I den slutliga handläggningen av ärendet har även deltagit Helena Cronséll, föredragande.